

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут

Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія

МАТЕРІАЛИ МІЖВУЗІВСЬКОГО ВЕБІНАРУ

31 березня 2017 року

Вінниця 2017

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ВТЕІ КНТЕУ
заборонено**

УДК 378.14:004
ББК 74.58

Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія [Електронний ресурс] : матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31 березня 2017 р.) / відп. ред. Л.Б.Ліщинська. – Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – 102 с.

Розглядається дистанційне навчання як сучасна освітня технологія. Обґрунтовуються організаційно-педагогічні умови застосування системи дистанційного навчання у процесі фахової підготовки. Описуються сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців, а також методологічні та методичні проблеми їх впровадження в навчальний процес ВНЗ.

Розраховано на викладачів, аспірантів та здобувачів вищої освіти економічних, педагогічних та технічних ВНЗ III-IV рівня акредитації.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Редакційна колегія: Сікорська Л.О., к.пед.н., доцент; Ліщинська Л.Б. (відп. ред.), д.т.н., професор; Кузьміна О.М., к.т.н., доцент; Копняк К.В., ст. викладач.

**© Вінницький торговельно-
економічний інститут КНТЕУ, 2017**

ЗМІСТ

Секція №1 МОЖЛИВОСТІ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ВНЗ

Андрусенко Н.В., асистент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Дистанційне навчання в Україні..... 7

Блажко О.О., студентка

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Сучасні тенденції розвитку дистанційного навчання студентів у
ВНЗ..... 10

Власенко І.Г., д.мед.н., професор

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Впровадження дистанційного навчання – вимога сучасності..... 12

Гладій І.О., к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Використання хмарних технологій в процесі поглибленого вивчення
дисциплін економічного спрямування 14

Даценко Г.В., к.е.н., доцент, Сузанська З.В.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Дистанційне навчання як засіб стимулювання самоосвіти..... 17

Заячук Я.І., к.т.н., доцент, Дубенський В.І., бакалавр

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Дистанційний лабораторний електронний практикум..... 20

Змійвська І.В., ст. викладач, Обоянська Л.А. ст. викладач

Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Організація взаємодії «студент-студент» в електронному навчанні..... 23

Ільїна О.І., студентка

Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського

Smart-середовище для навчання студентів ВНЗ..... 25

Копняк К.В., ст. викладач, Костунець Т.А., асистент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Складові інформаційно-освітнього середовища ВНЗ..... 28

Любчак І.С., студентка

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Застосування smart-технологій у сучасному освітньому
процесі..... 31

Плахтій В.Г., студентка <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Smart-освіта як новий підхід до надання освітніх послуг.....	34
Половін Б.А., ст. викладач <i>Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Адаптивне навчання та динамічний контент.....	37
Рум'янцева К.Є., к.пед.н., доцент <i>Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ</i> Теоретичні основи впровадження дистанційного навчання у професійну підготовку майбутніх економістів.....	38
Сльота М.І., студентка <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Дистанційне навчання: проблеми впровадження.....	41
Яремко С.А., к.т.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Огляд основних аспектів проектування та впровадження системи дистанційного навчання на прикладі IBM LOTUS WORKPLACE COLLABORATIVE LEARNING.....	43

Секція №2

МОНІТОРИНГ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

Беженар Ю.Є., студентка <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Застосування вільного програмного забезпечення для дистанційного навчання у ВНЗ.....	47
Волконська О.Д., студентка <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Дистанційне навчання на основі системи MOODLE.....	50
Кузьміна О.М., к.т.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> On-line тестування знань здобувачів – інструмент підвищення якості освіти.....	53
Ліщинська Л.Б., д.т.н., професор <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Використання інноваційних і традиційних технологій навчання у ВНЗ в умовах інформатизації освіти.....	56

Медведєв Р.П., студент <i>Вінницький державний педагогічний університет ім. М.Коцюбинського</i> Створення дистанційного курсу з вивчення програми Macromedia flash на базі платформи ILIAS.....	60
Мельник О.С., студентка <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Переваги застосування мобільних технологій у системі бізнес освіти студентів ВНЗ.....	64
Мідляр А.К., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Дистанційна освіта: забезпечення доступності та неперервної освіти впродовж життя.....	66
Паламарчук Є.А., к.т.н., доцент, Коваленко О.О., к.т.н., доцент <i>Вінницький національний технічний університет</i> Яцковська Р.О., ст. викладач <i>Вінницький національний аграрний університет</i> Особливості використання електронних журналів.....	68
Поліщук Н.В., к.е.н., доцент <i>Вінницький фінансово-економічний університет</i> Дистанційне тестування як додатковий засіб безперервного контролю знань здобувачів вищої освіти	71
Тарасишина С.В., студентка <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Проблеми та переваги дистанційного навчання.....	73

Секція №3
ОБГРУНТУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Гріщенко І.В., викладач <i>Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU</i> Цілі та завдання кейс-методу при викладанні курсу «Державний фінансовий контроль».....	76
Гулівата І.О., к.пед.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Особливості наповнення контенту у системі управління навчанням moodle.....	79

Гусак Л.П., к.пед.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Проблеми дистанційного навчання вищої математики в економічному ВНЗ.....	81
Добровольська Н.В., к.пед.н., ст.викладач, Бондар М.В., к.пед.н, доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Обґрунтування організаційно-педагогічних умов застосування дистанційного навчання при підготовці фахівців з економічної кібернетики.....	83
Іванченко Г.В., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Тенденції розвитку дистанційної освіти в Україні.....	85
Коваленко О.О., к.т.н., доцент <i>Вінницький національний технічний університет</i> Використання методів змішаного навчання в єдиному інформаційному просторі.....	88
Левчук О.В., к.пед.н, доцент <i>Вінницький національний аграрний університет</i> Дидактичні особливості математичної підготовки фахівців в умовах дистанційного навчання.....	91
Мерінова С.В., к.е.н., доцент <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Дистанційне навчання як невід’ємний атрибут сучасної освіти.....	94
Половенко Л.П., к.пед.н., доцент, Шевernoжук Я.Р., студентка <i>Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i> Доповнення традиційних університетських студій елементами дистанційного навчання.....	96
Шклярський С.М., к.е.н., доцент <i>Київський національний торговельно-економічний університет</i> Мобільні технології в навчальному процесі ВНЗ	98

Список використаних джерел

1. Five Trends Driving Blended Learning [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://goo.gl/ynTcWF>. – Назва з екрану.
2. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В. Рибалко, Н.Г. Сиротенко, А.Л. Столяревська; за ред. В.М. Кухаренка – Харків: «Міськдрук», НТУ «ХПІ», 2016. – 284 с.
3. Бісікало О.В. Електронна система підтримки навчального процесу JetIQ [Електронний ресурс] / О.В. Бісікало, Є.А. Паламарчук, О.О. Коваленко. – Режим доступу : <http://inaeksu.vntu.edu.ua/page/jetiq> – Назва з екрану.
4. Азаров О.Д. Комп'ютерні мережі / О.Д. Азаров, С.М. Захарченко, О.В. Кадук, М.М. Орлова, В.П. Тарасенко. – ВНТУ, 2013. – 374 с.
5. Таксономія Блума – Intel [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.intel.ru/content/dam/www/program/education/>. – Назва з екрану.
6. Коваленко Е.А. Методология проектирования информационных систем организации – концепция двух зеркал / Е.А. Коваленко // Российский академический журнал. 2012. № 4, Т. 22. – С. 38-41.

Левчук О.В., к.пед.н, доцент
Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця

ДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Нині Internet – найпопулярніше джерело отримання інформації з-поміж інших. Так, за даними доповіді некомерційної організації Online Computer Library Center, близько 83% учнів починають збір будь-якої інформації з пошукової системи і лише 2% звертають увагу на сайти бібліотек або реальні книжкові фонди [1].

Інформаційні технології є невідомою складовою становлення сучасної особистості. Це зумовлено природою процесу пізнання як відображення людиною об'єктивної дійсності. Тому потрібно надати перевагу навчання, яке б передбачало особливості світосприйняття сучасної молоді.

Одним із напрямків реформування та розвитку сучасної вищої освіти, що вимагає всеповної інформаційної підтримки, є дистанційне навчання, яке стає все популярнішим в світі. Науковці доводять, що особистісний і телекомунікаційний характер навчання – основні ознаки дистанційного навчання (В.Ю. Биков, В.М. Кухаренко, В.А. Трайнев, Є.С. Полат, П.В. Стефаненко, А.В. Хуторской та ін.). Притримуємося у дослідженні визначення дистанційного навчання В.Ю. Бикова як забезпечення одержання освітніх послуг на відстані за допомогою нових комп'ютерних і комунікаційних технологій, універсальну, синтетичну, інтегральну, гуманістичну форму

Нині провідні університети світу зуміли успішно завоювати ринок дистанційної освіти. С.Фішер вказав кілька причин стрімкого розвитку дистанційної освіти: "1) Сучасний ринок примушує нас займатися дистанційною освітою, інакше ми програємо – наші студенти підуть до інших навчальних закладів. 2) Майбутнє вищої освіти – в дистанційному секторі, тому

використовувати інтелектуальну власність університетської освіти, як це робиться у випадку патенту. 4) Ми це робимо просто тому, що в нас є для цього ресурси та відкриваються нові ніші на ринку освіти" [2].

Практична реалізація згаданих курсів у всьому світі показала, що використання технологій дистанційного навчання потребує чіткої системи дидактичної розробки навчальної дисципліни, структуризації навчальної програми, розробки схеми взаємодії між викладачем та студентом, наявність інформаційної та програмної підтримки.

Відповідно до теорії дидактичного проектування інформаційних технологій навчання, розроблена нами технологія математичної підготовки майбутніх аграріїв, на основі застосування математичної системи Mathcad передбачає і дистанційні форми.

Навчальний предмет, що викладається дистанційно, має певні дидактичні особливості. Це чітка структура, яка включає методичний, змістовний, діагностично-корекційний блоки.

Дотриманню цієї структури сприяє, тривалий час випробувана у ВНАУ, електронна система управління «Сократ», яка представляє собою єдину інтегровану клієнт-серверну навчальну систему, в якій реалізовані функції дистанційного навчання і управління ВНЗ. Вона містить єдину базу даних студентів (37121 ос.), дисциплін (1523 шт.), викладачів і співробітників (1640 ос.). На її основі відбувається функціонування підсистем "Сократ" таких як персональний кабінет студента, який, в свою чергу, містить: інтегровану систему дистанційної освіти, навчальну картку студента, скомпоновані методичні та електронні навчальні матеріали, систему тестування знань «Тест-майстер» [3].

Методичний блок має на меті дати детальні інструкції, навчити студента грамотно працювати з великим потоком інформації, отриманої на відстані (збирати факти, аналізувати, висувати гіпотези, робити узагальнення, знаходити альтернативні рішення, встановлювати закономірності, робити висновки).

Змістовний блок – це дидактичний еквівалент відповідної науки. Нами визначено принципи відбору змісту математичної підготовки фахівців в умовах дистанційного навчання: спрямованість змісту на майбутню професійну діяльність; забезпечення диференціації навчальних завдань; вибір способів керування навчально-пізнавальною діяльністю студентів; інтерактивність;

зв'язок; модульність та структурованість, динамічність та багатоваріантність доступу до

Вибір системи Mathcad зумовлений тим, що вона сприяє найкращій реалізації окреслених принципів: має простий інтерфейс та гарні можливості візуалізації, завдяки засобам наукової і ділової графіки; записи здійснюються аналогічно загальнонавчальній математичній формі, що спрощує постановку та розв'язування задач; в системі Mathcad присутній потужний математичний апарат, який містить стандартні математичні функції (матричне, диференціальне, інтегральне числення; численне розв'язування диференціальних рівнянь; деякі статистичні функції); використання Mathcad в комплексі з сучасними мультимедійними засобами проектування дозволяє покращити якість візуалізації матеріалу. Потрібно врахувати той факт, що на екрані комп'ютера графічні об'єкти динамічні, користувач може миттєво довільно змінювати параметри, масштаб та кут зору. За традиційного викладання без технічного оснащення це складно здійснити.

За описаної технології, під час дистанційного навчання, основний обсяг змісту дисципліни передається за допомогою електронного посібника, який містить теоретичні відомості оснащені гіперпосиланнями та яскравими мультимедійними ілюстраціями (графіка, аудіо та відео), навчальні інтерактивні моделі, банк практичних завдань, тренувально-тестуючий блок, інтегрований з базою задач, орієнтований не тільки на роботу на локальному комп'ютері але й у локальній мережі «Сократ» [4].

Окрім того, за дистанційної форми навчання згадана система передбачає можливість розв'язувати задачі, виконувати контрольні тести, спілкуватися з викладачем, одержувати консультації або безпосередньо спілкуватися з віртуальною аудиторією On-line в чаті під час вебінару.

Наявність довідкової системи в Mathcad, мультимедійних дистанційних курсів та інтерактивних лекцій дозволили на новому рівні організувати самостійну роботу студентів під керівництвом викладача. Ми використовуємо дистанційні курси, які являють собою мультимедійні комплекси для самостійного освоєння MathSoft Mathcad 13 та Mathcad 14 в яких навчальний матеріал представлений у вигляді інтерактивних відеолекцій [5,6].

Діагностично-корекційний блок характеризується наявністю механізмів діагностики якості знань студентів з наступною їх корекцією. Цей блок передбачає жорстку і регулярну звітність, яка унеможливорює сторонню допомогу. Реалізується цей блок з використанням системи тестування знань «Тест-майстер» згаданої мережі «Сократ» [3].

До основних завдань формування кваліфікації викладачів до дистанційного навчання відносимо: адаптування комп'ютерних технологій дистанційного навчання; відбір оптимального теоретичного матеріалу; обрання умови самостійного опрацювання інформації; виокремлення й впровадження в навчальний процес педагогічних умов, що сприяють якісному засвоєнню знань.

Отже впровадження ІКТ в навчальний процес, насамперед, передбачає взаємодію і цілісність трьох компонентів: організаційні форми, дидактичний

З урахуванням відзначеного, про дистанційне навчання можна говорити як про педагогічну технологію, що заснована на принципі самостійного навчання і

ефективного використання якого є якісне інформаційне наповнення, що забезпечує підтримку процесу навчання. Нині, освітнє середовище системи освіти України покликане наповнити створені ресурси саме такою інформацією і забезпечити якісно нові умови для всієї системи освіти.

Список використаних джерел

1. OCLC: Worldwide, member-driven library cooperative [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.oclc.org/>
2. "Open of fice. org Homepage" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.opero ffige.org>.
3. Електронна система управління «Сократ» ВНАУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://socrates.vsau.org/index.php/ua/pro-system>.
4. Левчук О.В. Вища математика : електронний навчальний посібник / О.В. Левчук. – Вінниця: ВНАУ, 2012.
5. Обучающий курс Mathcad 13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/playlist?lis>
6. Інтернетуніверситет інформаційних технологій. Высшая математика на Mathcad [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.youtube.com/watch>

Мерінова С.В., к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ АТРИБУТ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Дистанційне навчання передбачає високотехнологічний підхід до процесу передачі знань і дає можливість створення системи масового безперервного самонавчання, загального обміну інформацією. Саме ця система може найбільш адекватно і гнучко реагувати на потреби суспільства щодо підготовки високопрофесійних фахівців. Крім того, впровадження дистанційного навчання уможливорює на практиці ідею пожиттєвої освіти, навчання через усе життя.

Система дистанційної освіти підвищує ефективність і якість навчання завдяки додатковим можливостям пізнання навколишньої дійсності і самопізнання, розвитку особистості студента; управління навчально-виховним процесом, проведенню моніторингу (контролю, корекції результатів навчальної діяльності, комп'ютерного педагогічного тестування і психодіагностики; поширення науково-методичного досвіду; організації інтелектуального дозвілля.

Модель інноваційного університету нині зазнає досить потужного впливу мережевої освіти. Дистанційне навчання варто сприймати не як реального